

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METHODISTA EGYHÁZ HAVI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ EGY ÉVRE 4 PENGŐ MELLÉKLETTEL EGYÜTT.

AMERIKÁBAN AZ ELŐFIZETÉSI DIJ 2 DOLLÁR. TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÜNK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

WALLRABENSTEIN JAKAB, NYIREGYHÁZA, DESSEWFFY-TÉR 10.

Kihozott-bevitt hatalmas kézzel!

Israel népe tudta mi a rabság. Volt benne része Egyiptomban. Megkóstolták a korbácsot. Tudták mit jelent, ha egy zsarnok uralkodó kénye-kedve szerint bánhat a dolgozókkal. Tudták mit jelent szolgálni, megalázkodni. Vajjon szabadulnak e még valaha ebből a szomorú rabszolgaságból? Megkönyörül-e rajtuk Isten?

Megkönyörült. Szabadítónak Mózeset küldte, isteni erővel felruházva. Ez volt a zsidók és a zsarnok egyiptomi király előtt a megbízó levele. Egy zsarnok kezéből kiszabadítani egy lenyűgözött, több százezer főre menő, éhbérről dolgozó népet, nem volt kis feladat. Mózes ezt a maga erejéből soha, de soha el nem végezte volna. Hisz teljesen egyenlőtlen felek álltak egymással szemben. Az egyiptomi Fáraó abszolút akarata s egy pusztából jövő pásztor. A Fáraónak hadserege volt, Mózesnek csak egy botja. A Fáraó egyetlen szavára egy egész ország engedelmessé vált — Mózes szavaiban még a saját népe is kételkedett. A Fáraótól félt úgy az egyiptomi mint a zsidónép — Mózes pedig félt úgy a Fáraótól, mint a zsidóktól. Mégis őt bízta meg Isten az elnyomottak, a kiszarraltak, a szabadságra vágyódók megszabadításával.

A kivonulás Egyiptomból megtörtént! Ismerjük a bibliából mennyi akadály, kétség, küzdelem árán! Ami emberi számítás szerint határos volt a lehetetlenséggel, mégis megtörtént! Tisztában volt vele mindenki, hogy nem Mózes, nem Áron, hanem maga Isten kihozta őket Egyiptomból, hatalmas kézzel!

Ezt az isteni tényt nem lehetett könnyen elfelejteni. Apáról fiúra szállt ez a bizonyosság: Szolgái voltunk Egyiptomban Fáraónak, de kihozott minket az Ur Egyiptomból hatalmas kézzel!

Az Ur keze, hatalmas!

Ha visszatekintesz az elmúlt évre, annak egyes napjaira, jó és rossz napokra, küzdelmekre, nehézségekre, nélkülözésekre, beteg-

ségekre, szenvedésekre, megaláztatásra, kísértésekre, csalódásokra, összetört reményekre, megvalósult tervekre, nem-e vallod te is ujjongó lélekkel:

„Kihozott engem hatalmas kézzel!”

Vándorhoz hasonlítotál, ki megindult az év elején ismeretlen tájak felé. Nem volt nálad csak egy egyszerű vándorbot s egy kis élelem: a tarisznyában. Mentél, mendegéltél, mindig előbbre, előbbre. Nap megperzszelt, szél megcibált, kutya rád morgott, ember eltorzult tőled, avagy rádripakodott, ruhád megkopott, por, piszok meglepte, lábad kifáradt, megsebesedett. Mégsem álltál meg, hanem haladtál, mert megtapasztaltad, hogy éjjel is, nappal is, jó sorsban, balsorsban, napsütésben, vihar tombolásában is melletted van valaki, aki kezelnél fogva vezet, aki biztató szót mond: Ne félj, csak higgy! Ne félj, veled vagyok a világ végéig! Ne aggodalmaskodj, nézd az ég madarait, lásd a mező liliomait gondoskodom róluk. Lám egy veréb nem esik le a háztetőről a te Atyád akarata nélkül!

Jézus Krisztus volt kísérod, akire támaszkodtál s drága Igéje volt az az étel, mellyel táplálkoztál. A vele való életközösségből fakad tehát örömteljes ujjongásod s vallástevésed:

„Kihozott engem hatalmas kézzel!”

Megint egy újabb év előtt állasz Isten kegyelméből. Mitévő akarsz lenni? Hogyan akarsz tovább zárandokolni? Éles fegyvert és ismétlő pisztolyt kötsz-e oldaladra, tarisznyádba pedig csengő aranyakat raksz s messzelátóval, térképekkel, orvosi műszerekkel, kötszerekkel, orvossággal s emberektől halomszámra beszerzett jótanácsokkal akarsz vándorolni? Azt hiszed, akkor meglepetés, baj nem érhet, vagy ha ér, hát ott a pisztoly, védekezel, ott a pénz, felhasználod büvös és egyúttal büns befolyását, eligazodsz a messzelátóval s a térképpel, ezek mindig garantálják a helyes útírányt s ha megsebesedik lábad, ha betegség támad rád, ott az orvosság, ott vannak az emberi jótanácsok. Tényleg így akarsz az új évben zárandokolni?

Nem hiszem. Van néked jó kipróbált ki-

séröd, ki őv és véd, ki a helyes útra terel, ki éhségedet s szomjúságot csillapítja, ki erősít ha gyengélkedsz, ki gyógyítgat, ha beteg vagy — ez Jézus Krisztus! Bizd magad teljesen ō reá ebben az új évben is, földi vándorutad még hátralevő részében. Hallgass ō reá, aki a megtestesült Ige. Halljad mit mond:

Szeressed a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes erőd-
ből:

Ne kövess idegen Istent!

Istened nevét hiába ne vedd!

Hat napon munkálódjál, heted napon ne tégy semmi dolgot!

Tiszteljed atyádat, anyádat!

Embert ne ölj!

Ne paráználkodjál!

Ne orozz!

Ne mondj hamis tanuságot a te felebarátod ellen!

Ne kívánjad a te felebarátodnak feleségét, házát, vagy szántóföldjét, vagy szolgáját, vagy szolgálóleányát, vagy ökrét, vagy szamarát és semmit, ami a te felebarátodé!

Ezek az Igék legyenek szivedben!

Ne hajolj ezen Igéktől sem jobbra, sem balra!

Ha ezen Igékre hallgatsz, áldásával közeledik hozzád az Ur. Bevisz a jó földre, hol búza, árpa, szőlőtő, füge, pómagránát, faolaj, méz vár rád, ott semmi nélkül nem szükkölködöl! Barmaid, juhaid megsokasodnak!

Igen, boldog életed lesz e földön és még boldogabb, örök életed leszen odaát a mennyben! Jézusod melletted akar lenni az új évben is! Melletted akar lenni egész vándorutadon végig! Veled mikor a halál völgyén is át kell majd menned! Veled együtt lép az Atya elé s majd rólad is vallást tesz és akkor mint megdicsőült lélek vallod ama megszámlálhatatlan sereg mindegyik tagjával: »Kihozott — bevitt hatalmas kézzel!«

W. J.

HIREK.

— **Evangelizáció Dombóvárrott.** Schmidt tv. a nov. 21—25-ig terjedő evangelizációra Jugoszláviából meghívta dr. Wallrabenstein Ferenc orvos testvérünket, kivel együttesen öt napon át áldásosan hirdették az Igét. Azokra a bibliai ígéretekre helyezkedtek, melyek azt mondják, hogy Jézus Krisztus ma is ugyanaz, aki tegnap volt s ma is meggyógyít betegeket, akik igazán hívő lélekkel jönnek hozzá. A hívő szóra jöttek is a hallgatók sorából tízen s kérték és várták az Uról az egészséget. Az egyik asszony boldogan hozta az orvoságos üveget s letette azzal a bizonyossággal, neki nem kell már, mert az Ur, a legjobb orvos őt meggyógyította.

Egy másik testvér pedig a következő, a szerkesztőségbe küldött levélben foglalt bizonyosságot teszi:

»Kedves Wallrabenstein testvér! Ebben az évben, november 25-én találtam meg Megváltómat. Én 1858-ban születtem, március 11-én. Jövő évben 71 éves leszek. Egy éve lakom itt Dombóvárrott, az Erzsébet-utca 57. sz. alatt. Régóta betegeskedem. Több baj gyötört már 6—7 éve. Az orvos a következőket állapította meg: Érelmeszesedés, reuma, vesebaj, idült gégehurut, szédülés, szív-
zsirosodás, asztma. Mindezeket most megszabadultam. Nem kell többé diétát tartanom, teljesen egészséges vagyok, jól érzem magam, minden fájdalomam megszűnt. Tudom, hogy decemberben az Ur meggyógyított s megbocsátotta minden bűnömet. Ezért hálát mondok Istennek.« Schwarcz György.

Tegye az Ur boldoggá mindazokat, akik valóban az ígéretekre hallgatnak. Jézus Krisztus a testnek és a léleknek jó orvosa. Bár gyógyulnának meg ō általa még sokan itt is, ott is!

— **A bolgár methodista évi konferencia** superintendense: *dr. Count E.* meghalt szept. 23-án. Nevezett 23 évig vezette Bulgáriában a püspöki methodista egyház ügyeit. Newyorkban egy csekély operációnak vetette alá magát s ebbe belehalt. Legyen emléke áldott!

— **A drezdai „istentelen est“.** Nemcsak az oroszországi kommunisták igyekeznek Isten ellen és a biblia ellen küzdeni, megteszik ezt a németországi szabadgondolkodók is. Igy Drezdában október 12-én mintegy 600 személy jelenlétében koncertet és mozi tartottak a »szabadgondolkodók«. A teremben ilyen feliratok voltak láthatók: »Legyetek szabadgondolkodók!« »A vallás nem más mint ópium a nép számára.« Az egyes énekekben kipellegézték az Istenről, égről, örökkévalóságról, poklról, ördögről szóló tanokat. A tőke, a vagyonos osztály elleni satirikus énekek s élcek sem maradtak el. Hogy minden amit mutattak s énekeltek a 600 főnyi hallgatónál nagy tetszésre talált, nem is kell mondani.

— **Szeged munkába vétele.** A bácskai superintendens: Jacob János, már a háboru előtt munkálkodott szép sikerrel Szegeden. Munkájának nyoma most is fellelhető. Az Ur különös vezetése folytán ez évben újra megkezdjük Szegeden a munkát azok közt, kik minket már régebben hívnak oda. Ujszegeden, Szőregi u. 2. alatt egy szép lakást béreltünk, ahol *Haszits János* prédikátor tart hetenként kétszer istentiszteletet. Testvéreinknek ezuton adunk szegedi munkánkról hírt s kérjük őket, imádkozzanak ottani munkánkért, hogy sok lélek találja meg Krisztusban Megváltóját!

Az angol nép és a biblia.

Márkus J. A.

Angliai úttal régi, fitkos vágyam valósult. Még mielőtt Londont láttam volna, könyörögtem az Urhoz: adjon nekem látó szemeket halló füleket és értelmes szívet, hogy mind azt ami nagy, ami szép ami nemes és jó magamévá s ezáltal hazánk népévé tegyem. Hiszen hazánk igazán rászorul még magasabb kulturára, jobb erkölcsre, de különösen tisztább kereszténységre. Mindezekből sokkal többet látni Angliában mint hazánkban. Az angol kultúra fejlettsége, az angol nép anyagi és szellemi gazdasága, nem kevésbé vallásossága feltűnik minden idegen előtt. Miért lett Anglia ilyen nagyra és gazdaggá? Miért nem mi is? hiszen nekünk is volt földünk és népünk hozzá? Ezen kérdések halmazánál csak az a tudat viaszolt, hogy még odahaza sok tenni való vár. Még sok használatlan anyag, még sok erkölcsi erő van ott elrejtve, mely ébresztő szellemre, meleg szerető szívekre és cselekvő kezekre vár.

Nem mondhatom, hogy Angliában minden megnyerte tetszésemet. Hiszen vannak a fejlett kulturának is sötét oldalai, melyek talán még népünket nem érintették annyira, legalább a falun nem. De miért is van az, hogy a legszentebb, a legnemesebb törekvésekbe is szennyes indulatok vegyülnek és éreztetik romboló hatásukat? Miért kell az életnek magában hordani a halált? Miért ne lehessen népünket, e káros hatások mellőzésével is emelni? Miért ne lehessen mindazt, amit árt, kiküszöbölni az életből? Miért ne lehetne a mi népünk is erkölcsös, nemes, gazdag, boldog, igazán boldog, boldogabb mint az angol? Miért ne? — Hiszen az Ur Jézus is mondja, hogy: „Mindem lehetséges annak, aki hisz!” Tehát csak egy a szükséges dolog — a hi! Igen is, csak erre van nekem, neked s egész népünknek szüksége. Hitre, mely legyőzi a világot, De éppen itt van a bökkenő, mert a mi hazánk gyermekei nem hisznek Istenben, sem az ő igéjében. A hitetlenség pedig — bűn, piszkos, fekete bűn.

Ez a fekete bűn elterjedt Angliában is. A bűn homályt vet a legfejlettebb kulturára is; a bűn hátráltatja az alantabb álló népeket is előrehaladásukban. Oh igen, lehet még a mi népünk is nagy és dicső — ha a bűnt megveti, utálja és minden áron mellőzi! A bűn — legabnormálisabb az abnormális között; az a sötét valami, amely nemzetek, egyházak, családok és egyének pusztítását idézi elő. Oh ha bűn nem volna, akkor teljes volna a boldogság. A bűn az a logikátlan „valami” mely hatalmas gátként utunkat állja, hogy a boldogság útján magasabbra szálljunk. A bűn, melyet oly nehéz meghatározni, melyet a biblia sem határoz meg, de annál többet ostromozza és vég-

eredményben a bűntől való szabadulásra szólít fel.

E kérdésnél azonban még egy nehézség áll fen — a bűn megítélése. Ez tulajdonképpen a főkérdés. Addig senki sem mellőzi a bűnt, míg azt nem ismeri annak. Hiába mondom én az iszákosnak, hogy az ivás bűn, ha ő nem tartja annak. Ez áll az összes bűnökről. Hiába ostromozunk mi egyet-mást, mikor éppen azt, amit mi ostromozunk mások, élvezetforrásnak nézik. Ebből kifolyólag nagyon fontos a bűn ismerete és annak a megítélése is.

De hát ki határozza meg, hogy mi bűn és mi nem bűn? A Biblia! Angliai benyomásaim között „az angol nép és a Biblia” marad elfelejthetetlen. Anglia a Biblia hazája. Ki ne ismerné a „Brit és külföldi Bibliatársulat” áldásos munkáját. Angliában mindenütt találkozunk a Bibliával. A bibliai kirakatok egész sokasága vonja magára figyelmünket. Mindenütt találkozunk bibliaolvasókkal; állomásokon, vonatokban, utcákon, parkokban.

A Biblia nagy tiszteletnek örvendő ügy a magasabb, mint az alacsonyabb osztályoknál. Ez abban is nyilvánul, hogy a Biblia terjesztése érdekében roppant nagy összegeket áldoznak, Biblianapokat rendeznek, amikor megmozdul egész Anglia. Azoknak az embereknek pedig, melyek a Biblia érdekében valami különöset tettek, London legszebb helyein állítanak szobrot. Így pl. a parlament közelében, a Viktoria parkban találjuk William Tyndale az angol Új Testamentumi fordítójának ércszobrát. Emléktábláján Zsolt. 119, 105, 130, és 1 Ján. 5, 11 van idézve. Tyndale vértanu halált halt. Nem messze tőle áll Raikes Robert ércszobra Bibliával a kezében, melyet gyermekeknek magyaráz. Raikes t. i. a vasárnapi iskola megteremtője.

E szobroknál állva elgondolkoztam, vajjon hazánkban vannak-e bibliai nagyjai? Persze, hogy vannak! de vajjon szobrai is vannak? Politikai nagyoknak igen, de bibliai nagyoknak? Miért nem népszerű nálunk a Biblia? Miért élnek sokan a könyvek-könyve nélkül? Ezer meg ezer számra megy azon családok száma, ahol még Biblia sincsen és ahol van, ott a szekrény lakója, vagy a padláson por lepi.

A Bibliának nem csak a családot kell áthatni, hanem azon keresztül egész társadalmi, gazdasági és szociális életünket. Mert az nagyon beteg. A legújabb statisztika szerint Magyarország viszi a rekordot az öngyilkosok terén. Hazánk családjainak 50% gyermektelen, egyke hivei. Népünk élvezni akar, de nem áldozni, nem szenvedni. Népünk százezrei nyögnek, sóhajtoznak gazdasági és szociális betegségek alatt. A Bibliának a nem érvényesülése! Miért tartatnak nálunk a vásárok a sport ünnepek stb. kimondottan vasárnap? Miért kell éppen nálunk az Ur napját tiporni? Vagy az talán nem bűn? Ha Anglia tudja a vásár-

napot vásár, gyűlés, sport és üzlet nélkül megtartani, ha ő tud szombat délben felhagyni minden nagyobb munkával, hogy a munkások sokasága egy keveset szórakozhasson, miért nem mi is? „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy azt megszenteljed!” Nálunk a vasárnap a bűnök a napja. Nem mondom, hogy Angliában nem, de mégis óriási a különbség a kettő között — íme a Biblia hatása.

Hiába, hiányzik nálunk a legfelsőbbtől a legalsóbbig a Biblia hatása, mely tisztítaná lelkiismeretünket, finomítaná érzékünket a jó és a rossz értékelésében, érlelné ítélőképességünket, javítaná világnézetünket és nemesítené jellemünket. A Biblia emeli a szépet, a családost, az egyént. Az egyéniség, a meggyőződés, a szabadság, az igazság és a véleményszabadság fogalmai csak biblikus népben érvényesülhetnek igazán. Anglia a véleményszabadság hazája. De azt is beláttam, hogy véleményszabadság és igazság ikertestvérek. Az előbbi az utóbbi nélkül inkább ront mint használ. Ha véleményszabadságunkat igazságérzet nem fékezi, akkor féktelenül robogó gőzgéphez hasonlítunk, melynek csak gyászos vége lehet. De hogy az utóbbit elkerüljük, maradjunk meg mindig a réginnél? — Nem lehetne ezen mégis változtatni? Meggyőződésem szerint csak egy út van számunkra — vigyük be a Bibliát az Evangéliumot népünk életébe, a hivatalba, a gyárba, a mezőre, a családba. Az egyének javulásától függ a nemzet javulása. A Biblia — a könyvek könyve váljék legkedvesebb utitársunká, az vezessen bennünket az élet pusztaságain. A Biblia — az örökké való szent Ige — az a drága kincs, mely ha elhanyagolják, veszendőbe megy az erkölcs, a szeretet, az igazság és a lelkiismeret, mely tetteinknek fokmérője. Az Evangéliummal száll feljebb a nemzet és annak elhanyagolásával hanyatlak a nemzet.

Nem tudok egyebet mondani, mint, hogy Anglia nagy lett, mert engedte érvényesülni a Bibliát. Az Evangélium — az erkölcs, az igazság, a szeretet és a kultúra terjesztője, abban erő foglaltatik, mely alkot, formál és emel. Az Ur Jézus szól általa hozzánk, tehozzád és énhozzám kedves olvasóm. A Biblia és te együttvé tartoztok, még pedig oly szétválaszthatatlanul, mint egy papírlapnak a két oldala. Ha te azt veszni hagyod — mely azonban nem vész el legfeljebb a te számodra — életed is veszendőbe megy. Az Ur szavában örökélet rejlik. Te pedig életet szeretnél. Élet, élet, örökélet hagyatott neked örökségbe és te talán még nem is ismered ezt a végrendeletet. Ott van az Új Testámentomban, ki minden földi végrendeletet alaposan átolvasunk, nem egyszer, de számtalanszor és a legfontosabb végrendelet — a Bibliát heverni hagyjuk, vagy talán még birtokunkban sincs.

Szeretteim olvassátok a Szentírást!

Vigyázzatok, hogy kísértésbe ne essetek!

Máté 26:41.

Nem elég, hogy bűnbe ne essünk, Isten ígéje szerint kísértésbe sem kell esnünk. Kísértésbe estünk, ha a kísértés bensőnkbe jut és uralkodik felettünk, ha hajtó erővé, égő tűzzé, megbénító teherré válik bennünk.

Nyilvánvalólag különbséget kell tennünk e kettő közt: „megkísértetni” és „kísértetbe esni”. Annak, aki megkísértetik, imádkoznia kell, hogy kísértetbe ne essék. Megkísértetünk akkor, ha a kísértés, mint a tolvaj, a ház körül jár és keresi és próbálja, hogy hol törhetne be. Kísértetbe esünk akkor, ha a kísértés, mint a tolvaj, behatolt a házba. Most már megkezdődik a harc s az a kérdés: ki győz? Ki tudod-e üzni az ellenséget, vagy az költöz meg tégedet és foszt meg javaidtól. Sokaknál betört az ellenség, megköttözte őket s megköttözve hagyta ott a házukban, vagyis, a kísértés nem vált ugyan nyilvánvaló bűnné, de lelkileg megbénította, kiszáritotta s az Úr munkájára alkalmatlanná tette őket.

Mikor Jézus ezeket a szavakat intézte tanítványaihoz, akkor ott ólálkodot körülöttük a kísértés, ezért intette őket, hogy kísértetbe ne essenek. S mind ezeket a szavakat épen a Gecsemáne kertben vívott harc közben mondta; föltehetjük, hogy ez a harc főként abban állott, hogy ő is kísértetbe ne essék — ne kételkedjék, azt ne gondolja, hogy nem tud keresztültörni. Mi lett volna, ha Jézus azt mondta volna: „Nem bírom kiinni ezt a pohárt.” Mert a kísértésbe esett lélek nem ezt mondja: Nem akarom, hanem azt mondja: *Nem bírom!* Nem bírom ezt elviselni, nem bírok itt keresztüljutni, nem bírok túrni stb. Ha így beszélsz, akkor már kísértetbe estél. Visszatértél önmagadhoz, nehézségeidet, vagy vágyaidat a saját kezvedbe vetted — most még egy lépés és vétkezni fogsz. Ábrahám kísértetbe esett, mikor zugolódó hangon így szólt Istenhez: „Ime énnekem nem adtál magot!” (I. Móz. 15:3.) Mózes kísértetbe esett, mikor így szólt: „Nem viselhetem én magam mind ez egész népet!” (IV. Móz. 11:14.) Illés kísértetbe esett, mikor arra kérte Istent: „Elég! most, óh Uram vedd el az én lelkemet!” (I. Kir. 19:4.) Dávid kísértetbe esett, mikor így szólt: „Egy napon mégis el kell pusztulnom a Saul keze miatt!” (I. Sám. 27:1.)

Némelyek önmaguk készítenek maguknak kísértéseket s aztán beléjük esnek. Valamit kívántál magadnak, szépen elgondoltad, kiszínezted, a sziveddel már birtokodba is vetted — és íme egészen másképp fordult a dolog! Vagy talán szeretnél elnyerni valami lelki adományt, vagy áldást. Másoknak is van,

hát neked is legyen. Azt mondd magadban: Most kell megkapnom, nem állok föl addig a térdeimről, míg meg nem kapom! Bezárkózol a szobádba, csendben akarsz lenni és Istennel találkozni s ahelyett az ellenséggel találkozol; ahelyett, hogy mélyebben belehatolnál az Istentől való életbe, mélyebben belejutsz a kísértésbe, sőt bele is esel. Miért van ez? Nem Istennek órája volt ez, hogy csöndességbe vezessen, hogy neked a kívánt eredményt megadja. Te magad vezetted és kizoztad magadat. Szomorúságba estél — de nem Istentől való szomorúságba — az ellenség ebből hasznot húzott, hogy elkedveljen és föltartóztasson. Látszólag kegyes uton önmagadhoz tértél vissza, saját magadat tetted középponttá és ez sok fájdalmat szerez.

Mindenek előtt négy dolog az, ami elő idézheti, hogy kísértetbe essünk: 1. a *fájdalom* — amely által búskomorokká leszünk; 2. a *félelem* — amely elcsüggeszt; 3. a *harag* — amely botránkozásba vezet; 4. a *kívánság* — amely vágyakat ébreszt. Gondolkozzál e fölött.

Az sem elég, ha önmagunkat megőrizzük a kísértésektől, másokat sem szabad kísértésbe juttatni. S milyen gyakran tettük ezt, különösen megszenvedtünk lényünkkel! Igyekszünk környezetünket megóvni a bűntől, valjon eszünkbe jut-e megóvni őket a kísértésektől is?

Steinberger.

Szemelvények Arndt János „A valódi keresztyénség” című művéből.

Bevezetés: Isten világítson meg mindnyájunkat az ő szent lelkével, hogy átlátszók és megbotránkozás nélküliek legyünk a hitben és úgy éljünk Krisztus eljövételének napjáig, amely a küszöbön áll. Eltelve az Igazságosság gyümölcseivel Isten nevének dicsőségére. Amen.

I. RÉSZ.

Mi legyen Isten Képe bennünk. Efez. 4., 23-24 Ujulatok meg szellemeteknek értelmé szerint, és öltsetek fel amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazban és valóságos szentségben.

Isten képe az emberben az emberi léleknek, értelemnek, szellemnek, indulatnak, akaratnak és minden testi és lelki erőnek Istennel és a szent Háromsággal valamint minden isteni tulajdonságokkal, erényekkel és akaratvaló hasonlatossága. Mert így szól a Szentháromság terve: Teremtünk embereket a mi képünkre és hasonlatosságunkra; hogy uralkodjanak a tenger halain, az ég madarain és a föld minden állatain.

Ebből látszik, hogy a Szentháromság ábrázoltatott ki az emberben, hogy lelkében, értelmében, akaratában és szívében, igen, egész életében és életmódjában tisztán isteni szentség, igazságosság és jóság legyen nyilvánvalóvá és világítson; épügy, mint a szent angyalokban tiszta isteni szeretet, erők és tisztaság legyen. Ezekben akarta Isten az Ő örömet és kedvét találni, mint az ő gyermekeiben. Mert miként az apa abban örvendez, ha magát látja gyermekében, így volt örvendezése Istennek az emberben. (Példab. 8., 31.) Mert ámbár Isten minden művében kedvét lelta, különös kedve felt az emberekben, mert bennük képe teljes ártatlanságban és tisztaságban világított. Ezért három fő erők teremtettek Istentől az emberi lélekbe: ész, akarat és emlékezés. Ezeket nemzi, őrzi, szenteli és világosítja meg a Szentháromság, ékíti és disziti ezeket az Ő kegyelme, munkája és adományai által.

Mert képmás az amelyben ugyanazon alak és termet látható és nem lehet képmás, ha csak nem hasonló ahhoz, aki után készített. A tükörben sem jelenhet meg képmás, ha nem nyer ugyanazon alakot és hasonlatosságot egy másiktól. És mennél tisztább a tükör, annál tisztábban jelenik meg a kép; tehát mennél tisztább és őszintébb az emberi lélek, annál ragyogóbban világít benne Isten képe.

E célból teremtette Isten az embert, tisztává, őszintévé, fölt nélkülivé, minden testi és lelki tulajdonságaival, hogy megláttassék benne Isten képe, de nem úgy, mint a halott árny a tükörben, hanem mint a láthatatlan Istennek valódi eleven képe és hasonlatossága az Ő benső rejtett, titkos, csodálatosan szép formájában. Ez az Ő isteni bölcsességének és tudásának képe az emberben; az Ő szeretetének és könyörületességének képe az ember szívének indulatában, az Ő jóságának, kitartásának, szelidségének és türelmének képe az ember akaratában; a barátságosság, szenteség, szeretetreméltóság és őszinteség az embernek minden mozdulatában arckifejezésében és beszédében; a mindenhatóságának képe az embernek e föld kerekén adott uralomban és az állatoknak tőle való félelmében; az örökkévalóság képe az ember halhatatlanságában.

Ebből kellene az embernek felismerni Isten az ő teremtőjét és önmagát. Eszedig teremtőjét úgy, hogy Isten minden lenne, az egyetlen legfelsőbb lény, kiből mindenek nyerték lényüket és akinek képét hordja az ember, lényegében valóban Isten lenne. Mert mivel az ember Isten jóságának képe, kell, hogy lényegében Isten legyen a legfőbb minden jó felett. Ő kell, hogy legyen lényegében a szeretet, kell, hogy legyen lényegében az élet és kell, hogy lényegében szent legyen.

Ezért Istené minden tisztelet, dicséret, dicsőség, érték, pompa, erő, hatalom, semmi-féle teremtményé, hanem egyedül Istené, aki lényében bírja mindezeket. Ezért amikor Mát. 19., 17-ben egy aki az urat tiszta igaz embernek tartotta, megkérdezte: »Jó mesterem mit kell tennem, hogy az örök életet elnyerjem?« az Ur így válaszolt: »Miért mondasz te engemet jónak? Senki sem jó, csak egyedül Isten; ami azt jelenti: Lényében egyedül Isten jó és nélküle és rajta kívül nem lehet valódi jóság.

Saját képéből az embernek úgy kellene, hogy megismerje önmagát, hogy különbség legyen az Isten és ember között. Az ember nem Isten maga kell, hogy legyen, hanem Isten képmása, hasonlatossága, formája. lenyomata, amelyben Isten egyedül akarja magát láthatóvá fenni; ugyanarra, hogy semmi más ne élne, világítana, munkálkodna. akarva, szeretve, gondolkozna, beszélne, örvendezne az emberben, mint Isten egyedül. Mert ahol más is érezhető az emberben, amit nem Isten maga munkál és tesz, úgy az ember már nem lehet Isten képe, hanem annak képe, aki benne munkál és magát megnyilatkoztatja. Az embernek teljes megadással és odaadással kell lenni; ami az isteni akaratnak tiszta elszenvéde, vagyis Istent engedni hatni magában és lemond saját akaratáról. Teljes odaadással lenni pedig azt jelenti; ha az ember csak csupa tiszta szent eszköze Istennek, az ő szent akaratának és minden isteni művének; tehát, hogy az ember ne cselekedje saját akaratát, hanem akarata Isten akarata legyen; hogy ne legyen saját szerete, Isten legyen szerelme; ne keressen becsülést, Isten legyen becsülete; ne legyen saját gazdagsága, Isten legyen birtoka és gazdagsága, minden teremtmény és világ szeretettől menten. Eképen semmi más ne legyen benne, ne éljen és munkáljon, mint egyedül és csupán Isten. Ez az embernek legmagasabb ártatlansága, tisztasága és szentsége. Mert az a legfőbb ártatlanság, ha az ember nem miveli saját akaratát, hanem hagyja magában, hogy Isten munkáljon és cselekedjék mindent. Igen ez a legfőbb egyszerűség, amint ezt láthatjuk az egyszerű gyermekben, akinek nincs saját becse és saját szeretete. Így kellene Istennek az embert megszállni kívül, belül, amint ennek példáját látjuk a mi Urunk Jézus Krisztusunkban, aki Istennek tökéletes képe, amennyiben saját akaratát egészen feláldozta mennyei Atyjának, a legnagyobb engedelmségben, alázatosságban és szelidségben, minden saját becsülés és önszeretet nélkül, menten saját haszontól és birtoktól, egyéni vágy és öröm nélkül, ellenben mindent engedett, hogy Isten munkáljon benne és általa, gondolatban, szavakban és cselekedetekben. Összegezve: akarata Is-

ten kedve és akarata. Azért szólott Isten a mennyből: »Ez az én szerelmes fiam kibem nékem kedvem telik.« (Mát. 3., 17.) Ő tehát Istennek igazi képmása, amiből semmi más nem sugárzik, csak az, ami Isten maga, nevezetesen csupa szeretet és könyörületesség, hosszútűrés, türelem, szelidség, kedvesség, szentség, vigasz, élet és üdvösség. Így akart a láthatatlan Isten Krisztusban látható és nyilvánvaló lenni és benne magát az emberek megismertetni; ámbar ő sokkal dicsőbb módon képe Istennek, nevezetesen Isten maga, Isten lénybeli hasonmása, az ő dicsőségének viszfénye. De most csak arról, miként élt szent emberi mivoltában.

Ily szent ártatlanság volt Isten képe Ádámban. Ezt kellett volna felismerni és alázatosságban és engedelmségben megőrizni, hogy nem önmaga a legfőbb jó, hanem csak képe a legfőbb jónak, aki magát benne kiábrázolta. De mikor önmaga akart lenni a legborzasztóbb és legrettenetesebb bűnbe esett.

Másrészt az embernek úgy kellene felismerni illetve megismerni magát, hogy Istennek eme képe által képessé lett volna az isteni kedves, gyöngéd, szűde szeretetre, öröme, békességre, életre, nyugalomra, erőre és hatalomra és fényre: hogy Isten legyen egyedül minden az emberben, egyedül ő éljen benne és munkáljon benne; hogy az embernek ne lenne saját akarata, saját szerete, saját becsülete és dicsősége, hanem Isten egyedül legyen az embernek dicsősége és becsülete és a pálmát egyedül Isten tartsa meg. Mert a hasonló csak az eredetijének cselekvésére képes és semmi ellentétésre. A hasonló örvend a magához hasonlóknak és gyönyörűsége van abban. Így akarja magát Isten kiönteni az emberbe az ő teljes jóságában. Ilyen önmagát költő jó Isten.

Végül Isten képéből úgy kellene magát az embernek felismerni, hogy ezáltal Istennel egyesülne és ezen egyesülésben állna az ember legfőbb nyugalma, békéje, öröme, élete és üdvössége. Amint áll ennek ellenkezője, hogy az ember legnagyobb nyugtalansága és boldogtalansága semmi másból nem állhat elő, mint amikor Isten képével ellenkezőn cselekszik, Istentől elfordul és a legfőbb örök jót elveszíti.

Németből: *Drasz.*

Minden szikra ugorjon távol a megpróbáltatás kalapácsa alól, s néktek csak a szintiszta erő, az állhatatosság, az igaz szeretet s a lélek ereje maradjon.

Nem korbács az, mivel Isten felétek sujt, egy aranyvessző, mivel lelketeket, sziveteket próbára teszi.

Angyali szolgálat.

December 8-ika volt, mikor eltemette Huberné a férjét. Jégesős idő volt ezen a napon és mivel a sok éjjelezéstől, ápolástól elgyöngült, nagyon megbetegedett szegény Huberné. Fent lakott a Garai-utcában, a negyedik emeleten, egy padlásszobában, 3 apró gyermekével. Hogy orvost hívjon arra nem is gondolhatott. De bizott abban, ki a legjobb orvos. Nagyon szegényesen volt ez a kis szobácska berendezve. Csak két ágyból, egy szekrényből, egy kisebb ládából, 3 székből és egy asztalból állt az egész. Ott feküdt most már 2 hete az ablak előtti ágyon, a hideg szobában, mert fűtőanyagra nem igen jutott. Ezért a gyermekek is rendszerint az ágyban melegedtek. Ott feküdtek most is, a nagyobbik leány, a 7 éves Klárka kivételével, kit holmiért küldött, az ágyban. Kin! fújt a szél és esett a hó. »Hol maradt a Klárka«, szakította meg a csendet az édesanyja, talán nincs is idehaza a Salgó asszonyság. Pistikám kelj csak fel és hívd be a Herbert nént, talán tud adni megint egy kis fát, hogy a kávé megfőzhessed. »Igen anyuskám« mondotta dideregve az 5 éves fiúcska. Ki is ugrott mindjárt az ágyból s kisietett. Oh Uram, ne hagy el bennünket, sóhajtott a beteg édesanya. Igen, én tudom, hogy Te nem fogsz cserben hagyni. Huberné összekulcsolt kezekkel imádkozott hosszú ideig, míg az ajtónyitorgása meg nem zavarta. A kis Klárka jött be örvendezve a kosarat magasan tartva a kezében. Anyuskám, a Salgónéni küld egy kis élelmet és azt mondotta, hogy majd karácsonykor eljön meglátogatni bennünket. Ismét nyílt az ajtó, Herbertné egy nyaláb fával a kezében jött be.

Jó reggelt Hubernéni, jobban van már?

Még mindig egyformán, kedves szomszédasszony.

Kérem ne haragudjon, hogy megint csak magától kérek egy kis fát, de majd remélem karácsony után visszaadhatom.

Oh az nem tesz semmit, mondotta Herbertné. Majd mindjárt megis rakom a tüzet és megfőzöm a kávé. »Oh, köszönöm Herbertné, majd a kisleányom is megteheti azt, ne fáradjon.« Nem tesz semmit, mindjárt meg van. És nem telt bele egy óra, már mindnyájan az édesanya körül csoportosultak a gyermekek és ették a jó meleg kávé, még a 3 éves Karesika is felébredt erre, kinek szintén jó izlett a reggeli. Csak az édesanyának nem igen akart izleni.

»Kedves asszonyság csak bizzanak a jó Istenben ki nem hagyja el az özvegyeket és az árvákat. Az ön férje mondotta mindig: az olajos korsó nem ürül ki és a liszt a kádban nem fogy el.

»Igaza van kedves Herbertné, bizni akarok és hinni.«

»Na de én már megyek, mondotta Herbertné, mert még sok dolgom van. Tehát ha valamire szüksége lesz, úgy csak értesítsen és ha lehet, úgy szívesen segíték. Isten vele, javulást kívánok.«

»Isten vele Herbertné, köszönök mindent.«

Igy telt el ez a nap is. Most jött a karácsony est, de nem volt kilátás arra, hogy örvendező karácsonyuk lenne. Minden üres s nincs pénz a háznál.

Édesanyám, hát nekünk mit fog hozni a Jézuska? — kérdezte most a kis Pisti.

»Oh, kisleányom, hiszen te tudod, hogy nekünk nem Jézuskánk van, hanem egy hatalmas Krisztusunk. Igaz, hogy Ő tud neked hozni sok mindent, ha hittel kéred tőle.«

»Igen anyukám, én kértem is már tőle van.«

»Fiacskám, de az nagyon drága, ilyesmire neked most nem is szabad gondolnod.«

»De anyukám, hisz most mondottad, hogy nekünk nem Jézuskánk, hanem egy hatalmas Krisztusunk van. Hát akkor ez nem tudna nekem egy kis körhintát adni, mint amilyen a Lantosnak van?«

»Igazad van kisleányom, csak légy nyugodt, az Ur Jézus még ma is él és Ő megad mindent, amit csak kérünk.«

»Oh Uram, hallgasd meg a kisleányom kérését, — mondotta sóhajtozva Huberné. Így megjött a karácsony estéje. A gyerekek nagy örömmel várták ezt a napot. A kis Klárka most is mint minden évben, megterítette az asztalt.

»Mit csinálsz kisleányom, hisz nincs mit beletegyünk a tányérokba, miért tetted az asztalra? — mondja az édesanya.

Hát anyukám majd az Ur megtölti, a hogy az özvegyasszonynak az edényeit Elizeus prófétánál megtöltötte. Sőt még kölcsön is kért üres edényeket a szomszédoktól. Nekünk is kellene még kérni, mert hát ha nem lesz elég edényünk.«

Az édesanya most csak hallgatott, de belsejében örült, hogy gyermekei úgy tudtak hinni. Csendben pedig kérte az Urat, hogy ne engedje megszégyenülni a gyermekeit.

Igy jött az este. Nagy sürgés forgás volt lent az utcákon. Minden házban volt ugyszólván öröm. Csak Huberné szobácskájában nem akart az öröm betérni. Sőt valahányszor hallotta, hogy Pisti beszélt a körhintáról, az Ur Jézusról, aki ötezer embert megvendégetelt, vagy arról beszélt a kis Klárka, hogy hogyan töltötte meg az Ur Elizeus próféta által az özvegyasszony üres edényeit, ez még jobban elkeserítette őt. Ugy, hogy most az ablak felé fordult és keservesen sirt. De amint így sir egyszerre csak mintha hallaná azt, hogy oh te kicsinyhitű, miért kételkedel. Fogadj szót a kisleányodnak és te-

gyel ki minden tányért az asztalra. És ismételtén csak azt hallotta: »Ne félj, csak higgy!«

Most az édesanya is kezdett hinni, a gyerekek meg ott kuporogtak az ágyban és hallgatták, hogy Klárka mesél az Ur Jézusról. Még a 3 éves kis Karcsika is mindig azt mondotta: még, még!

De ah... Mi az? — Kintről mintha angyalok volnának, ének hallatszik. És most mindig közelebb jön a hang. Már egészen tisztán lehetett hallani: »Csendes éj, szentséges éj... Krisztus megszületett.«

Erre a kis Karesi elkezd kiabálni: »Jönnek már, jönnek már.« A Pisti meg: »hozzák már az én körhintámat.« A Klárka meg idegesen igazgatja az asztalon a tányérokat. Az énekesek most meg már egészen az ajtó elé értek, a kis Klárka annyira megijedt, hogy a gyergyát majdnem lelökte az asztal sarkáról. De most már fel is nyílt az ajtó és nagy fényesség áradt be rajta. Itt álltak négyen, vagy öten egy feldiszitett karácsonyfát tartva a kezükben. A sok gyertyafény meg bevilágította az egész szobát.

Most bejebb jöttek és egy leány valami verset mondott, de ezt nem tudták megérteni a nagy ámulattól. A másikonál meg egy nagy kosár volt, amelyből most kikerültek a legszebb dolgok.

»Minket az Ur Jézus küldött magukhoz és a mi ifjusági egyletünk nevében adjuk ezeket a csekélysegeket« — mondotta egy másik leány.

A tányérok tényleg mindjárt tele voltak kaláccsal, süteménnyel. Hoztak még rizsát, kávé, borsot, krumplót, különféle fűszert, húst, még sapkát is. A kis Klárka most örömmel ment át a szomszédba és kért még üres edényeket. És ezek is tele lettek még. De nemcsak ennivalót hoztak ezek az angyalok, hanem játékokat is. És az édesanya nagy meglepetésére és a Pistinek meg nagy örömére a játékok között egy kis körhinta is előkerült. Oh, volt öröm és boldogság. Az édesanya csak sirt örömeiben és egyre mondott hálákat a jó atyának, ki olyan csodálatosan gondoskodik még ma is az öveiről.

Az egyik angyal, egy ifjusági tag, meg elővette a bibliáját és elolvasta a Lukács ev. 2. részében, az Ur Jézus születését. Utána pedig mind letérdepeltek és imádkoztak. Nagy hálával járultak a kegyelemnek trónjához, hogy hálákat adnak annak, ki tegnap és ma és örökké ugyanaz.

Az ifjuságnak eme csoportja ezután elment, hogy még máshol is végezzenek angyali szolgálatot.

Huberné és gyermekei még sokáig fent voltak és örvendeztek. Már ugy 11 körül lehetett, mikor a gyermekei elaludtak. O pedig még azután sem tudott aludni. Most

eszébe jutott minden, mit megboldogult férje mindig mondott: »Várjál sokat az Urtól, mert Ő hatalmas megváltó.«

Igen, Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

Krummacher, 1817.

Könyvismertetés.

„A Szentírás szociális tanításai“. Irta: Keeble Sámuel methodista lelkész, fordította: Incze Gábor ref. lelkész. Ára füzve: 4.40 P, vászonkötésben 7 P. A 240 oldalas munka igazán megéri a 4.40 P-t. Incze Gábor lelkész jó munkát végzett, amikor ezt a kiváló munkát magyarra fordította. Aki megakarja ismerni az ő és újtestamentum irataiban foglalt szociális tanításokat, ebből a könyvből megismeri. Kapható Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5. és minden prot. könyvkereskedésben.

„Aus der Morgendämmerung des Methodismus in Deutschland“. Irta: Sommer I. A füzött könyvben 104 oldalon a szerző saját életét mondja el, hogyan jutott a methodissal érintkezésbe s hogyan töltött el egy hosszú életet a methodista egyház szolgálatában. Kapható: Buchhandlung des Traktat-hauses Bremen, vagy Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

Morgenstern-Verlag, Korntal W. E. Schreiner tollából igen érdekesítő, mely bibliai tartalommal megirt elbeszélések jelentek meg, melyek mind azt a célt szolgálják, a kételkedő, bűnös lelkeket visszavezetni az élő Istenhez. A füzött könyvek, mindegyike 40 oldalnyi terjedelmű és 8 kötetben jelent meg. É könyvek megrendelhetők Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

„Kelle u. Schwert“. Bundesverlag Witten-Ruhr. A 4 sorozatban igen aktuális kérdésekről adott ki ez a cég 7 darab füzetet. Egy füzet 40 oldalnyi terjedelmű, világosan, röviden, könnyű stílusban tárgyalja a felvetett kérdéseket. Kapható: Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

Korff: Am Zarenhof. Verlag Licht im Osten. Wernigerode a. H. Szép kék vászonkötéses, 78 oldalas könyv, melyben a cári udvarba is behatolt vallási ébredési mozgalom az 1870-es években van, történelmi hűséggel, érdekes módon elbeszélve olyantól, aki személyesen átélte. Kapható: Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

W. J.